

Ese de două ori in septimana:
Joi-a si Duminică.

Pretulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunii „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contieniu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Conformu promissiunei nóstre, publicámu protocólele sinodului eparchialu, in testu autenticu. Ceremu scus'a onoratiloru cetitori pentru unu picu de intardiare, intrevenita prin decopiarea acestoru protocóle. si unu incidinte in tipografia

Protocolulu

siedintieloru sinodului eparchialu din dieces'a romana gr. or.
a Aradului,
in anulu 1873.

Siedinti'a I.

s'a tienutu in duminica Tomii, 15/21 aprile, 1873., in biseric'a catedrala din Aradu.

Presiedinte: Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu Procopiu Ivacicoviciu. — Notariu: Georgiu Feieru.

Nr. 1. Dupa serbarea santei liturgii si dupa chiamarea santului spiritu, Ilustritatea Sa Domnulu presiedinte Procopiu Ivacicoviciu Episcopulu diecesanu chiama de notari provisorii pe Georgiu Craciunescu si Constante Gurbanu din cleru, — pe Georgiu Feieru, Ioanu Papu, Paulu Papu si Ioanu Glitie dintre mireni, ca pre cei mai tineri dintre deputati.

In urmare a acestei provocari, respectivii isi ocupara locurile lor.

Nr. 2. Dupa acést'a, Ilustritatea Sa Domnulu Presiedinte-Episcopu, rostescue cuventarea de deschidere, carea fu urmarita de urari de „se traésca”, si care cuventare in tota estensiunea sa urméza aci:

Multi onoratiloru Domni,
si iubiteloru fii sufletesci!

Cu trecerea aloru trei ani, a trecutu si timpulu impunericiei celoru alesi pentru anteulu Sinodu eparchialu alu diecesei nóstre aradane.

In urmare, am dispusu alegeri nóue intru intielesulu §-lui 88. din Statutul nostru organicu.

Din aceste nóue alegeri, pentru alta sessiune de trei ani, increderea clerului si a poporului V'au trimisu pre Domniele Vóstre. Ve salutu dara la inceputulu oficiului Domnieloru Vóstre.

Onoratiloru si iubiteloru Domni si filoru sufletesci! Clerulu si poporulu, nu fora de causa V'au onoratu cu acést'a incredere, ci V'au onoratu pentru ca ati doveditu cumca increderea lor o meritati prin faptele Vóstre adeveratu crestinesci, prin iubirea si alipirea vóstra catra biseric'a cea dreptu-marturisitoria, maic'a nóstra si a stramosiloru nostri.

Fiindu asia, nu me indoescu ca Domniele Vóstre sunteti insufletiti a imbracisi'a si a inainta tote causele de folosu pentru biseric'a si cultur'a poporului; totodata a delatura pedecile din calea desvoltarii, ce o doriti.

Dorinti'a Vóstra, Domniloru! este si nisuinti'a mea neintrerupta; nisuintia la carea m'am dedicatu de la primirea sarcinei archipastoresci, — sarcina grea, ca ci este impreunata cu multa responsabilitate innaintea lui Dumnezeu si a santei nóstre biserici.

Acést'a sarcina apasa fórté umerii mei. Septiescu acést'a mai vertosu de doi ani in cóci, de candu morbulu

me impedece a respunde intru tote oficiului meu asia precum este vointi'a mea.

De alta parte, trebi multe dintre acelea, ce mi le-au incredintiatu Sinodulu pentru imbunetătirea stării nóstre de astadi, receru unu studiu mare si de ameruntulu, si receru unu timpu mai indelungatu ca se se póta realisa.

Caci, Domniloru! starea nóstra de astadi este efectulu din activitatea mai multoru veacuri; in ea e cestiunea esistintiei nóstre bisericesci si a individualitatiei nóstre morali si intelectuali.

Domniloru! Nici o dispusetiune, din câte e compusa starea nóstra de astadi, nu e creata de veri o casualitate, nici e productulu de la o impresiune momentana, ci este effluinti'a seculara a ratiunei de a ne conservá si perfectioná.

La fie-care dintre aceste dispusetiuni, in desbaterile nóstre trebue se avemu respectu si se aretámu seriozitatea ce o detorimu unui productulu alu ratiunei seculare.

Cu adeveratu, in starea de astadi avemu multe de coresu si de modificatu. In acést'a lucrare nu vom puté a nu luá in consideratiune adeverulu ca: cine vre se schimbe veri unu efectu, este indrumatu mai nainte se mérga si se caute a modificá si a corege in seset causele, cari au nascutu acelu efectu.

In starea de astadi avemu dorintie multe si indreptatite, inse ca se le realisámu, trebue se punemu in servitiulu lor puterile nóstre.

Vorbindu de efectulu cu desconsiderarea causei, si a descoperi dorintie fora privire la ceea ce putem, — insémna a pune si a aduce o hotarire anomala, in locul celei rationabili si conservatorie a parintiloru si antecesoriloru nostri.

Acestea le-am spus ca rezultate ale esperiintiei castigate in vieti'a oficiului bisericescu de 40 de ani, si deosebi in cei 20 de ani, cari in primaver'a acést'a se implinescu, de candu Provedinti'a dumnedieésca m'au trimisu aicia la Domniele Vóstre de episcopu diecesanu. Acestea sunt rezultate recunoscute si apretiuite si din partea barbatiloru renumiti si binemeritati de biseric'a si natiunea nóstra.

Deci nu me indoescu ca si Voi, Domniloru! in desbaterile ce ni stau nainte veti apretiui starile de imprejuru, ce sunt in legatura cu trecutul, presintele si viitoriulu nostru.

In siedinti'a Sinodului strordinariu din anulu 1871. s'au referatu Invoiéla Delegatiunei nóstre congresuale, facuta cu congresulu serbescu, in privinti'a Fondului bisericescu, scolariu, a comuneloru amestecate si a monastiriloru. Acést'a Invoiéla, primita din partea sinodeloru eparchiali, adeca a Aradului si a Caransebesiului, si aprobata si intarita prin innalt'a ocarmuire si Majestatea Sa Imperatululu si regele nostru Franciscu Iosifu I. de o parte s'au si realisatu. Reportulu Delegatiunei nóstre, pregatitu in privinti'a acést'a, va veni in portractare la ordinea dilei. Tota cea lalta activitate a Veneratului Sinodu va avé a se estinde spre regularea si completarea organi-

smului administrației noastre bisericești, scolare și funcțională.

Venerabile Sinodu, Domnilor Deputați! Declărându sesiunea prezintă a Sinodului nostru eparchialu din anul 1873. de deschisă, rogu pe prea înduratu și atotputernicul Dumnezeu, că Elu, izvorul vieții și lumină sufletelor, în desbaterile și agendele noastre se ne conducă pe calea adevărului, și ca bună contielegere — arătata totu-de-ună în sinódele dieceșei noastre — se susțină și mai departe.

Iubiților! Cristos a înviat! — Darul Domnului nostru Isus Cristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împreunarea Santului Duh se fie cu voi cu toți. Amin.

Nr. 3. Prea Sânta Sa Domnulu prezintă provóca membrii sinodali, preotiesci și mireni, se-si predee credenționalele. În urmarea acestei provocări

Următorii membri sinodali predau credenționalele la prezidenția: Mironu Romanulu, Simeonu Bica, Georgiu Cratiunescu, Georgiu Vasileviciu, Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constantinu Gurbanu, Andrei Machi, Vincentiu Sierbanu, Andrei Papu, Ioanu Fassie, Nicolau Beldea, Ioanu Ratiu, Ioanu Groza și Petru Suci din între preoți, — era între mireni următorii: Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru, Vasiliu Paguba, Ioanu Missiciu, Constantinu Brendusiu, Paulu Rotariu, M. V. Stanescu, Ioanu Suci, Sigismundu Borlea, Georgiu Popa, Lazaru Ioanescu, Georgiu Feieru, Vincentiu Babesiu, Dionisiu Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Dometriu Bonciu, Emanuilu Missiciu, Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Dr. Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu și Ioanu Bica. — Credenționalele se acelu acestui protocolu sub A.) — Totu-odata se observă că următorii, deși si-au predatu credenționalele medilocitu, nu s-au prezentat în persoană, și a nume din cleru: Simeonu Bica, era între mireni: Vincentiu Babesiu, Nicolau Diamandi și Ioanu Bica.

Nr. 4. Purcediendu la verificarea alegerilor, Prezidenția propune ca pentru esoperarea acesteia, Sinodulu se se împarta, prin sorte, în 4 secțiuni verificatorie, — astu-feliu ca în fie-care secțiune, numărul membrilor din cleru se fie pre diumetate atât'a, câtu a celor mireni, și estu-modu constituindu-se secțiunile se se verifice, și a nume: secțiunea 1. se verifice pre a 2.) secțiunea a 2. pe a 3.) — secțiunea a 3. pe a 4.) — era a 4. pe 1.

Primindu-se în unanimitate propunerea Prezidenției, Sinodulu împarte prin sorte membrii sei în 4 secțiuni, astu-feliu ca fie-care secțiune se se compuna în $\frac{1}{4}$ din cleru era în $\frac{2}{3}$ dintre mireni, secțiunea 1. se verifice pre cei din a 2.) a 2. pre cei din a 3.) a 3. pre cei din a 4.) a 4. pre cei din 1. — În secțiunea 1. se alegu prin sorte din cleru: Simeonu Bica, Mironu Romanulu, Georgiu Cratiunescu și Georgiu Vasileviciu; era între mireni: Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru, Vasiliu Paguba și Ioanu Missiciu. — În secțiunea 2. din cleru: Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constante Gurbanu și Andrei Machi; era între mireni: Constantinu Brendusiu, Paulu Rotariu, M. V. Stanescu, Ioanu Suci, Sigismundu Borlea, Georgiu Popa, Lazaru Ionescu și Georgiu Feieru. — În secțiunea a 3. din cleru: Vincentiu Sierbanu, Andrei Papu, Ioanu Fassie și Nicolau Beldea; era între mireni: Vincentiu Babesiu, Dionisiu Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Dometriu Bonciu și Emanuilu Missiciu. — În secțiunea 4. din cleru: Ioanu Ratiu, Ioanu Groza și Petru Suci; era între mireni: Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Dr. Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu și Ioanu Bica. — Notarii sunt îndrumați a împarti secțiunilor respective, actele referitorie la alegerile deputatilor sinodali.

Nr. 5. Prea Sânta Sa Domnulu Episcopu ca prezidente ordinariu, cu învoirea sinodului numește siesi substitutu la prezidenția pe Mironu Romanulu archimandritu și vicariu episcopescu, și se îndeparta între urările membrilor sinodali.

Mironu Romanulu ocupa locu la prezidenția substitutu.

Nr. 6. Prezidentele substitutu provóca Sinodulu a staveri ordinea dilei pentru sedința viitoră.

Pentru sedința viitoră, program'a agendelor se statorosește așa:

- a) raporturile secțiunilor verificatorie;
- b) alegerea notarilor definitivi;
- c) alegerea comisiunilor permanenți;
- d) raporturile consistoriale.

Cu acest'a finindu-se agendele de astadi, prezidentele substitutu încheia sedința, anunțându cumca sedința viitoră se ve ține mană, încependu la ór'a 9. deminția.

Acestu protocolu s'a cetitu și s'a autenticatu în sedința II. a sinodului eparchialu ce s'a ținutu la $\frac{16}{28}$. april 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m. p.

Episcopu prezidente . .

Georgiu Feieru m. p. notariu

Sedința II.

s'a ținutu la $\frac{16}{28}$. april 1873. Sub prezidenția ordinaria notariu: Georgiu Feieru.

Nr. 7. Cetindu-se

Protocolulu sedinței trecute, s'a autenticatu.

Nr. 8. Trecondu-se la ordinea dilei, se începu rapórtel secțiunilor verificatorie. În numele secțiunei 1. Nicolau Zigre referéza, propune și

Sinodulu primesce de verificați pre Meletiu Dreghiciu, Moise Bocsianu, Constantinu Gurbanu și Andrei Machi din cleru, — era între mireni pe Constantinu Brendusiu, Paulu Rotariu, Mircea V. Stanescu, Ioanu Suci, Sigismundu Borlea, Lazaru Ionescu și Georgiu Feieru.

În numele secțiunei a 2., Mircea V. Stanescu referéza, propune și

Sinodulu primesce de verificați pre Vincentiu Sierbanu, Andrei Papu, Ioanu Fassie și Nicolau Beldea din cleru, — era între mireni pe Vincentiu Babesiu, Dionisiu Cadariu, Florianu Varga, Ioanu P. Desseanu, Georgiu Haica, Dometriu Bonciu și Emanuilu Missiciu.

În numele secțiunei a 3., Dionisiu Cadariu referéza, propune și

Sinodulu primesce de verificați pre Ioanu Ratiu, Ioanu Groza și Petru Suci din cleru, — era între mireni pe Ioanu Papu, Georgiu Borha, Paulu Papu, Nicolau Diamandi, Paulu Vasiciu, Iosifu Popoviciu și Ioanu Bica.

În numele secțiunei a 4., Paulu Papu referéza, propune și Sinodulu primesce de verificați pre Simeonu Bica, Mironu Romanulu, Georgiu Cratiunescu și Georgiu Vasileviciu din cleru, — era între mireni pe Nicolau Zigre, Ioanu Glitia, Parteniu Cosma, Alessiu Popoviciu, Teodoru Papu, Teodoru Lazaru, Vasiliu Paguba și Ioanu Missiciu.

Nr. 9. Membrii sinodului fiindu în număr peste diumetate verificați, se procede la alegerea notarilor, și prin votare secreta,

Se alegu de notari: dintre preoți Constantinu Gurbanu și Moise Bocsianu, — era între mireni: Georgiu Popa, Teodoru Papu, Georgiu Feieru și Paulu Papu. Dintre notarii aleși, sinodulu desémna de notariu generale pre Georgiu Popa.

Nr. 10. Vine la ordine alegerea comisiunilor permanenți, și

Se alegu în comisiunea verificatorie dintre preoți: Meletiu Dreghiciu, Georgiu Cratiunescu, dintre laici: Parteniu Cosma, Mircea V. Stanescu, Nicolau Zigre și Sigismundu Borlea,

În comisiunea de scóle din cleru: Andrei Machi și Georgiu Vasileviciu; era între laici: Dr. Paulu Vasiciu, Ioanu P. Desseanu, Dometriu Bonciu și Vasiliu Paguba.

In *comisiunea de petitiuni*, dintre preoti: Andrei Papu si Ioanu Groza, — era dintre laici: Ioanu Missiciu, Emanuilu Missiciu, Teodoru Lazaru si Florianu Varga.

In *comisiunea bisericesca* din cleru: Ioanu Ratiu si Simeonu Bica, — era dintre laici: Lazaru Ionescu, Nicolau Diamandi, Georgiu Borha si Alessiu Popoviciu.

In *comisiunea epitropesca* din cleru: Vincentiu Sierbanu, si Ioanu Fassie; — dintre laici: Ioanu Suciu, Dionisiu Cadariu, Paulu Rotariu si Ioanu Moldovanu.

In *comisiunea organizatoria* din cleru: Mironu Romanulu si Nicolau Beldea; — era dintre laici: Iosifu Popoviciu, Georgiu Haic'a, Ioanu Papu si Vincentiu Babesiu.

Nr. 11. Presedinti'a aréta credentionalele sosite astadi, a nume: alu lui Petru Chirilescu, Josifu Belesiu, Georgiu Suiciu, Stefanu Adamu, Ioanu Moldovanu si Mihailu Popescu.

Se predau comisiunei verificatorie.

Nr. 12. Se presenta protestulu lui Paulu Gavrillette, invetiatoriu in Baliu, in contr'a alegerii de deputati sinodali laici in cerculu Beliului.

Se predau comisiunei verificatorie.

Nr. 13. Se presinta rugarea lui Nicolau Popescu docinte in Simandu, ca se i se mai asmeze o parte din salariulu seu pana la deciderea causei sale apelate la forulu metropolitanu.

Se transpune la comisiunea de petitiuni.

Nr. 14. Memorandulu preotimei din cerculu Chisineului pentru imbunetătirea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 15. Rugarea preotimei din tractulu Temisiorii, pentru imbunetătirea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 16. Rugarea preotului Atanasu Nedelcu din Parti'a, prin carea cere ajutoriu din fondulu diecesanu.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 17. Rugarea mai multoru locuitori din Chelmacu, in contr'a preotului de acolo Petru Biberia.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 18. Raportulu despre activitatea de unu anu a senatului strinsu bisericescu de la Consistoriulu din Aradu.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 19. Raportulu presidialu despre activitatea delegatiunilor pentru despartirea ierarhica in comunele miste romaneserbesci.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 20. Raportulu generalu alu senatului bisericescu de la Consistoriulu din Orade despre activitatea sa de la ultim'a sesiune sinodala.

Se predă comisiunei bisericesci.

Nr. 21. Raportulu generalu alu senatului de scóle de la Consistoriulu din Aradu despre starea invetiamentului si a scóloru.

Se predă comisiunei pentru scóle.

Nr. 22. Raportulu generalu alu senatului de scóle de la Consistoriulu din Orade despre starea scóloru.

Se predă comisiunei pentru scóle.

Nr. 23. Raportulu senatului epitropescu de la Consistoriulu din Aradu, despre activitatea sa dela 1. ianuariu 1872. pana in timpulu presinte.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 24. Raportulu senatului epitropescu de la Consistoriulu din Orade, despre activitatea sa din anulu trecut.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 25. Ratiociniulu Consistoriului din Orade pe anulu 1872.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 26. Proieptulu de bugetu pentru Consistoriulu din Orade pe annulu 1873.

Se predă comisiunei epitropesci.

Nr. 27. Se presenta raportulu deputatiunei emise de catra ambele sinóde eparchiale, din Aradu si Caransebesiu, pentru primirea fondurilor comune ce au fostu elocate la Carlovetlu.

Se va dá unei comisiuni, ce o va alege sinodulu.

Nr. 28. Raportulu delegatiunei emise pentru primirea fondurilor scolare din Pest'a.

Se va dá unei comisiuni, ce o va alege sinodulu.

Nr. 29. Parteniu Cosma propune si

Sinodulu primesce si pentru actual'a sesiune de trei ani a sinodului eparchiale: „Regulamentulu afacerilor interne, pentru sinodulu eparchiei aradane gr. orientale romane,” votatu in sinodulu eparchialu din anulu 1870.

Nr. 30. Raportulu generalu alu Consistoriului de la Orade din siedinti'a sa plenara, referitoriu la regularea administratiunei bisericesci.

Se predă comisiunei organizatoria.

Nefindu alte obiecte de pertractatu, siedinti'a se incheia anuciandu-se cea viitoria pre mane la 9 ore demineti'a.

Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autenticatu in siedinti'a sinodului eparchialu ce s'a tienutu la 17/20. aprile 1873.

Procopiu Ivacicoviciu

Episcopu presedinte.

Georgiu Feieru m. p. notariu.

Siedinti'a a III.

s'a tienutu in 17/29. aprile 1873. Sub presedinti'a ordinaria notariu: Paulu Papu.

Nr. 31. Se ceti protocolulu siedintiei de ieri si

Se autentică.

Nr. 32. Ilustritatea Sa Domnulu presedinte aréta credentionalulu deputatulu din cleru Ioanu Tieranu, alesu in cerculu Lipovei.

Se predă comisiunei verificatorie.

Nr. 33. Asemenea se presenta credentionalulu deputatulu mirénu Georgiu Serbu, alesu in cerculu B. Comlosiului.

Se predă comisiunei verificatorie.

Nr. 34. Locuitorii din Semlacu ceru ca din venitele de la sesiunea parochiei vacante, se-si repareze biserica.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 35. Rugarea lui Florianu Laz'a se póta depune essamenulu de pe cursulu alu II. de teologia,

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 36. Rugarea preotimei din tractulu Lipovii pentru ameliorarea stării preotiesci.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 37. Cererea comitetelor parochiali din Campu si Briheni pentru capetarea ajutoriului ce li s'a resolutu dela statu.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 38. Inscintiarea de la Iosifu Pintie, deputatu din cleru din cerculu Beliului, cá din caus'a morbului nu póte partecipá la siedintiele sinodale.

Se ie spre scire.

Nr. 39. Georgiu Popa presinta rugarea lui Ioanu Suciu invetiatoriu din Colesci, de a fi aplicatu casualminte la statiunea invetiatoresca din Campu-Colesci.

Se predă comisiunei de petitiuni.

Nr. 40. La ordinea dilei sunt rapórtelu comisiuniloru permanenti, si a nume a comisiunei de petitiuni, carea prin referintele seu Ioanu Groza referéza despre cererea invetiatoriului Nicolau Popesculu din Simandu, ca si pana la deciderea finala a causei sale se se continue a i se dá o parte din salariulu seu invetiatorescu anualu. Comisiunea propune si

Sinodulu primesce ca, fiindu cumca apelat'a numitulu invetiatoriu s'a primitu numai extra dominium, rugarea nu se póte luá in considerare, despre ce respectivulu se se incunoscintieze pre calea sa, inmanuandu-i-se suplic'a.

Nr. 41. Cu privintia la memorandumulu preotimei din tractulu Chisineului pentru imbunetătirea dotatiunei preotiesci si in legatura cu acest'a, cu privire la rugarea preotimei din tractulu Temisiorii totu in acestu obieptu, — comisiunea propune si

Sinodulu hotaresce ca, de órace imbunetătirea dotatiunei preotiesci numai prin organizarea parochieloru se póte efectuí, aceste cereri se se predee comisiunei organizatorie.

Nr. 42. La rugarea preotului Atanasu Nedelcu din Parti'a, a i se dá unu ajutoriu din fondulu diecesanu pentru sustionerea sa si a familiei, in considerare cá suplicantele nu are sesiune parochiala nici birulu anualu de la poporeni nu-lu capeta, éra venitele stolarie sunt atátu de neinsemnate in cátu nu e cu putintia se se sustiena pre sine si famili'a sa, — comisiunea propune si

Sinodulu incredintieze Prea Santiei Sale Parintelui Episcopu, ca dupa putintia si dupa vrednicia recurintelui se-lu impartasiésca la unu ajutoriu in modulu si sub titlulu ce-lu va gasi mai potrivit.

Nr. 43. La cererea antistiei si a comitetului parochialu din Chelmacu pentru amovarea administratorului parochialu de acolo Petru Biberea, comisiunea propune si primindu-se,

Sinodulu trimite cererea la Consistoriulu din Aradu.

Nr. 44. La ordine este raportulu comisiunei verificatorie, carea prin referintele seu Mircea Vasiliu Stanescu propune si

Sinodulu prochiama de verificati pre Stefanu Adamu deputatu laicu din cerculu Temisiorii, — pre Laurentiu Barzu deputatu din cleru alesu in cerculu Birchisiului, — pre Georgiu Suiciu deputatu mirénu din cerculu B.-Comlosiului, — pre Ioanu Moldovanu deputatu mirénu din cerculu Siriei, — pre Iosifu Belesiu deputatu preotiescu din cerculu Radnei, si pe Petru Chirilescu din cerculu Giulei.

Nr. 45. La protestulu lui Paulu Gavrillette, prezentatu in contra alegerii de deputati mireni in cerculu Beliului comisiunea opinéza cumca, chiar de s'ar adeveri faptele aserte in protestu, Mihaiu Popescu remane alesu cu o majoritate ce nu se póte trage la indoielea, — éra in catu pentru alegerea lui Ioanu Bica, daca s'ar adeveri cele aserte in protestu, majoritatea de voturi ar fi pentru Paulu Gavrillette. In considerare inse cumca protestulu lui Gavrillette numai din eróre nu s'a prezentatu la timpul seu sectiunei verificatorie, si asia sectiunea in siedinti'a a II. sinodala din 16 l. c. l'a propusu pre Ioanu Bic'a spre verificare, cea ce sinodulu primise, — comisiunea propune: — prin Parteniu Cosma, alesu a nume de referinte pentru caus'a de alegere alui Ioanu Bic'a — ca protestulu se se privésca de inardiatu. Mircea Vasiliu Stanescu propune sinodulu votulu seu separat, ce l'a sustienutu in comisiune: ca se se ordinez in cuisiune asupr'a actului de alegere. — Demetriu Bonciu propune: se se enuncie reasumerea cestiunei de verificare a alegerii lui Ioanu Bic'a, si se se indrume comisiunea a consultá in meritu si a relationá. — Ioanu Missiciu propune: Alegerea lui Ioanu Bica se remana verificata in valóre, pana candu se va face investigatiunea protestului, si se va aduce, in urmarea aceleia decisu finalu.

Sinodulu prochiama de verificatu pre deputatulu mirénu, alesu in cerculu Beliului, Mihaiu Popescu, — éra despre alegerea lui Ioanu Bica hotaresce, ca alegerea acestuia se ramana verificata in valóre, adeca conditiunata de la rezultatulu investigatiunei: pana candu se va face investigatiunea protestului si in urmarea aceleia se va aduce; decisu finalu totodata cu efeptuirea investigatiunei se insarcinéza deputatii Constantinu Gurbanu si Georgiu Feieru, avendu densii a relationá pana la sesiunea venitoria.

Nr. 46 Comisiunea epitropésca, prin referintele seu Paulu Rotariu, referéza despre raportulu senatului epitropescu alu Consistoriului din Aradu.

Sinodulu in desbaterea generala primesce referat'a comisiunei epitropesci de basa pentru desbaterea speciala.

Fiindu timpul inaintatu, desbaterea speciala se amána pre siedinti'a de mane, ce se va incepe la 9 óre deminétia.

Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autenticatu in siedinti'a sinodulu eparchialu din 18/30. aprile 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopu presiedinte.

Paulu Papu, m. p. notariu.

Siedinti'a IV.

s'a tienutu la 18/30. aprile, 1873. Sub presiedinti'a ordinaria. notariu: Constantinu Gurbanu.

Nr. 47. Protocolulu siedintiei trecute, se ceti si

Se autenticá.

Nr. 48. Presiedinti'a presinta credentialulu lui Petru Petroviciu, alesu de deputatu mirénu in cerculu Birchisiului.

Se predá comisiunei verificatorie.

Nr. 49. Georgiu Berariu, alesu de deputatu laicu in cerculu Lipovei, renuncia la mandatulu seu.

Se incredintieze presiedintiei a ordiná alegere noua pentru unu deputatu mirénu la sinodulu eparchialu din

cerculu Lipovei in loculu lui Georgiu Berariu, carele a renunciatu.

Nr. 50. Simeonu Bica, deputatu preotiescu din cerculu Oradii, in numele preotiloru din acestu cercu presinta o petitiune pentru imbunetátirea stáarii preotiloru.

Se transpune la comisiunea organizatoria.

Nr. 51. Se presinta propunerea lui Andrei Papu si Iosifu Goldisiu, ca fondatiunea facuta de Georgiu Dogariu in folosulu foi „Speranti'a“ in actiuni de la societatea „Transilvani'a“, in valóre de 1000 fl, se se adauga catra fondatiunea repausatului archimandritu Patriciu Popescu pentru bibliotec'a institutului teologicu din Aradu.

Se tramite la comisiunea de petitiuni.

Nr. 52. Mircea Vasiliu Stanescu presinta petitiunea lui Vasiliu Pacatiannu ca se-si redobandésca statiunea invetiatorésca, ce au avut'o in Ohab'a serbésca.

Se transpune la comisiunea de petitiuni.

Nr. 53. Mironu Romanu propune sporirea comisiunei organizatorie din motivu cá agendele acestei comisiuni sunt multe si grele. Primindu-se propunerea,

Catra cei siese membri, alesi in comisiunea organizatoria in siedinti'a II. de la 18/28. aprile sub nr. 10., se mai alegu acum'a inca siese, si a nume: din cleru Iosifu Belesiu si Petru Chirilescu, éra dintre laici Ioanu P. Desseanu, Parteniu Cosma, Lazaru Ionescu si Stefanu Adamu.

Nr. 54. Comisiunea verificatoria, prin referintele seu Mircea V. Stanescu propune si

Sinodulu prochiama de verificati pre Ioanu Tieranu deputatu preotiescu din cerculu Lipovii si pe Georgiu Serbu deputatu laicu din cerculu B.-Comlosiului.

Nr. 55. Totu comisiunea verificatoria referéza despre anunierea lui Georgiu Serbu din Toraculu micu in privint'a pedeciloru pentru cari densulu nu se póte presintá la sinodu. Comisiunea propune si

Sinodulu primesce a se predá acésta anuniere, si respective suplica, la comisiunea de petitiuni pentru procedere ulterioara.

Nr. 56. Presiedinti'a propune alegerea comisiunei financiare pentru fondurile din Carloveti si celea din Pesta, precum si pentru cauzele ce stau in legatura cu aceste fonduri. Primindu-se propunerea,

Sinodulu alege o comisiune financiaria in persónele urmatoriloru, si a nume din cleru: Ioanu Tieranu, Iosifu Belesiu, Petru Chirilescu, Georgiu Vasileviciu si Vincentiu Sierbanu; dintre laici: Dr. Paulu Vasiciu, Vincentiu Babesiu, Dimitriu Bonciu, Ioanu P. Desseanu, Ioanu Suci, Nicolau Diamandi, Lazaru Ionescu, Ioanu Missiciu, Emanuilu Missiciu si Alesiu Popoviciu.

Nr. 57. Comisiunea de petitiuni, prin referintele seu Ioanu Groza, cu privintia la petitiunea lui Ioanu Suci invetiatoriu din Colesci ca reimpreunandu-se comunele Campu si Colesci se se aplice de invetiatoriu la ambele comune, — propune si

Sinodulu primesce ca acésta rugare se se predee Consistoriulu din Orade pentru decider conformu intereselor invetiamentului, éra despre decisu se repóte la sesiunea viitoria.

Nr. 58. La cererea comitetelor parochiali din Campu si Briheni de a li se dá ajutoriulu resolutu de la statu de 150 fl. — comisiunea de petitiuni opinéza a se dá acésta cererea la Consistoriulu din Orade pentru decider meritoria. — La propunerea lui Demetriu Bonciu

Sinodulu trimite acésta petitiune la Consistoriulu din Orade pentru escontentare, avendu a reportá sesiunei venitorie sinodali.

Nr. 59. La rugarea lui Florianu Laz'a, teologu absolutu de cursulu I., a i se permite cá dupa studiare privata se se póta supune essamenulu din cursulu II., éra cursulu III. se-lu frecuenteze regulatu, — comisiunea propune, si primindu-se propunerea,

Sinodulu trimite acésta petitiune la Consistoriulu din Aradu.

Nr. 60. La rugarea preotimei din tractulu Lipovii, pentru imbunetátirea dotatiunei preotiesci, comisiunea propune si

Sinodulu primesce a se tramite acésta petitiune la

comisiunea organizatoria conformu decisului de sub nr. 41. din sedinta III. sinodala de la 17/29. I. c.

Nr. 61. La cererea comunei Semlacu, ca din venitele sesiunii de la parochia vacanta se-si repareze biserica, comisiunea de petitiuni citesce propunerea sa, carea, primindu-se

Sinodulu transpune acesta petitiune a Semlacului la Consistoriulu din Aradu, ca dupa cercustantie, din venitul sesiunii de la parochia vacanta din Semlacu, se se asigneze spesele ce sunt necesare eschisivu pentru repararea bisericei.

Nr. 62. La ordinea dilei urmeza desbaterea speciala a referatei de la comisiunea epitropesca. Comisiunea, prin referintele seu Paulu Rotariu, cu privire la censurarea raportului de la epitropia Consistoriului din Aradu, constata cumca 1. pentru fondulu generalu diecesanu a incursu suma de 24,044 fl. 20 cr.; — 2. Din acesta suma s'au spesata 12, 225 fl. 97 2/3 cr.; — 3. Din suma incursa, substregendu cea spesata, ramanu bani gat'a elocati 11,817 fl. 22 1/3 cr.; — 4. Sunt restantie de incassatu 21,447 fl. 7 1/3 cr. — 5. Deci activele fondului generalu diecesanu, in bani gat'a si in restantie de incassatu facu suma de 33,264 fl. 29 1/3 cr.

Comisiunea face propunerea, carea primindu-se,

Sinodulu ie la cunoscintia cumca fondulu generalu diecesanu are: 1. in bani gat'a 11,817 fl. 22 1/3 cr.; 2. in restantie de incassatu 21. 447 fl. 7 1/3 cr.; 5. De totu, in bani gat'a si in restantie de incassatu, fondulu generalu diecesanu are suma de 33, 264 fl. 29 1/3 cr. Di:treidieci si trei de mii, doue sute, siese diezi si patru de florini si 29 1/3 cr. Totodata sinodulu isi esprime sperantia, ca sumele ce snnt in restantia, se vor incassa in decursulu anului curinte.

Nr. 63. Cu privire la socota epitropiei din Aradu, despre spesele preliminate in bugetulu anului 1872., din carea se vede o parsimonia de 2273 fl. 5 cr., medilocita prin intieptele dispusetiuni ale Prea Santiei Sale Domnului Episcopu, comisiunea propune si

Sinodulu ie socotele la cunoscintia, era Prea Santiei Sale Domnului Episcopu esprime multiemita protocolaria.

Nr. 64. Cu privire la spesele ce consistoriulu din Aradu le-a facutu in conta bugetului pre anulu viitoriu; cu privire ca Consistoriulu a asternutu ministeriului socota in limb'a magiara despre sumele primite de la regimu; cu privire la cercustantia ca daca ministeriulu va resolvi si in anulu curinte ajutoriu de statu casi pana acum, se vor pute acoperi spesele administratiunei, — comisiunea propune si

Sinodulu hotaresce;

a) spesele amintite se ieu la cunoscintia, pana se vor desbate in bugetulu anului curinte;

b) consistoriulu se indruma ca de acum socotile sale se nu le trimita numai in limb'a magiara, ci in traducere magiara;

c) consistoriulu se indruma ca si in anulu acest'a se presinte ministeriulu bugetulu seu si se cera unu ajutoriu din bugetulu tierii,

Nr. 65. La propunerea epitropiei din Consistoriulu Aradului ca contributiunea de 3 cr. de sufletu in folosulu fondului diecesanu, pe anulu viitoriu se nu se arunce din caus'a seraciei poporului, — comisiunea opinaza si

Sinodulu hotaresce ca pre anulu administrativu 1873/4., din caus'a seraciei poporului se nu se arunce contributiunea de 3 cr. de sufletu in favorulu fondului diecesanu; sperandu sinodulu cumca ofertele binevoitoare vor fi cu atat'a mai multe, intru a suplini scaderea causata prin nearuncarea numitei contributiuni.

Nr. 66. Cu privire la socota epitropiei consistoriali din Aradu despre tassulu II. clericalu, comisiunea propune si

Sinodulu ie la cunoscintia cumca din tassulu II. clericalu, de la 1. ianuariu 1872. pana la 1. aprilu 1873. au incursu 4893 fl. 28 cr. — s'au spesatu pentru salarie profesorilor si alte trebuintie ale institutului suma 3081 fl. 90 cr. — Ramanu elocati in cass'a de pastrare 1811 fl. 38 cr.

Asisderia sinodulu aproba bugetulu institutului teologicu pe anulu 1873., si a nume: a) salarie profesoriloru

1600 fl; b) onorariu cantorului 150 fl; c) arenda pentru localitatea institutului si cortelu profesoriloru 500 fl; d) pentru incalditulu localitatiloru 120 fl. — De totu suma de 2370 fl.

Nr. 67. La socota epitropiei consistoriali din Aradu despre tassulu III. preparandialu, comisiunea propune si

Sinodulu ie cunoscintia cumca din tassulu III. preparandialu, au intratu de la 1. ianuariu 1872. pana la 1. aprilu 1873. suma de 968 fl. 55 cr. Catra acesta suma adaugendu-se capitalulu de mai nainte de 1521 fl. 41 cr. si interesele de 6% dupa acelu capitalu cari facu 52 fl. 27 cr., tote la olalta dau suma de 2542 fl. 23 cr., ce sunt elocati in cass'a de pastrare, de ora ce din acesta suma nu s'a spesatu nimica, fiindu ca spesele pentru sustinerea acestui institutu pedagogico-preparandialu le da administratiunea fonduriloru scolare gr. or. din Pesta.

Nr. 68. Despre fondulu resiedintiei episcopesci si a capelei din suburbiulu Aradu-Gaiu, comisiunea propune si

Sinodulu ie la cunoscintia cumca fondulu resiedintiei episcopesci, cu finea anului 1872. se urca la 19.077 fl. 17 cr. elocati in cass'a de pastrare. Era fondulu capelei din Aradu-Gaiu e de 198 fl. 72 cr., elocatu asisderia in cass'a de pastrare.

Nr. 69. Despre fondatiunea lui Paffy, comisiunea epitropesca propune si

Sinodulu ie cunoscintia cumca fondatiunea lui Paffy are a) unu capitalu elocatu la orasiulu Pesta in suma de 7373 fl; era interesele dupa acestu capitalu pre anulu 1872, primite si elocate in cass'a de pastrare din Aradu facu 442 fl 38 cr. — b) unu capitalu elocatu in cass'a de pastrare din Aradu in suma de 2680 fl 37 cr.; era interesele dupa acestu capitalu pre anulu 1872 facu 159 fl 40 cr; c) legatele si stipendiele din acesta fondatiune pre anulu 1872 in suma de 222 fl 66 cr, s'au escontentatu din remanenti'a intereselor din anulu trecut ce era 247 fl 47 cr.; deci dupa escontentare a ramasu la epitropia 14 fl 81 cr. si acesta suma, adaugendu-se la numitele doue capitale si la interesele loru, dau suma intraga foundationala de 10.679 fl 96 cr. Di: diece mii, siese sute, siepte dieci si noe de florini si 96 cr.

Consistoriulu a satisfacutu decisului sinodalu din anulu trecut nr. 48, abdicenda orasiului Pest'a amintitulu capitalu ce i s'au imprumutatu. Fiindu ca orasiulu Pest'a n'au respunsu inca, Sinodulu indruma Consistoriulu ca se urgeze caus'a, si in casu de lipsa se faca aretare la ministeriulu de culte.

Nr. 70. La socota epitropiei consistoriali, despre fondatiunile Popescu, Forray si Almasy, comisiunea propune si

Sinodulu ie scire cumca fondatiunea archimandritului Patriciu Popescu pentru bibliotec'a institutului teologicu face suma de 149 fl 83 cr.; fondatiunea baronului Forray pentru ajutorarea invetiatiului din Soversinu face suma de 246 fl 78 cr.; fondatiunea lui Colomanu Almasy, pentru preotii si invetiatorii din Chitighazu, face suma de 1785 fl. Capitalele acestoru trei fondatiuni sunt elocate in cass'a de pastrare din Aradu. Consistoriulu se indruma ca in viitoriu se alature socota speciala despre administrarea fundatiunei lui Almasy.

Nr. 71. Cu privire la raportulu epitropiei consistoriali din Aradu, ca n'au potutu satisface deplinu conclusulu sinodalu Nr. 58. din anulu trecut pentru conscrierea tuturor fondatiuniloru bisericesci si scolare din diecesa, — comisiunea propune si

Sinodulu indruma Consistoriulu ca pre anulu viitoriu se implinesca conclusulu sinodalu Nr. 58. din 1872., pentru conscrierea tuturor fondatiuniloru bisericesci si scolare din diecesa.

Nr. 72. Cu privire la fondatiunaa de la Elen'a Birta, nascuta Ghiba din Aradu, constatandu-se din raportulu epitropiei (caruia s'au alaturatu si reportulu curatorului lasamentalu Lazaru Ionescu

precum și a fiscalului consistorialu) că la începutul mass'a a fost în valoare de 153.650 fl., dar în această sumă sunt pretensiuni neincasabile și dubioase de 32.608 fl. Astăzi lasamentul întregu număra efectiv în bani ga'ta, elocati și în pretensiuni liquide 96.204 fl 29 cr. — Comisiunea epitropesca propune și

Sinodul decide ca în anul curinte se se escontenteze legatele de Elen'a Birta nascuta Ghiba și lasamentul se vină la destinațiunea sa filantropica. Consistoriul se însărcinează a castiga de la curatorul lasamentului ori fiscalul consistorialu o aretare speciala despre toate sumele dubioase și neincasabile, carea apoi se o subțerna Sinodului în sesiunea viitoare, ca se decidea dacă în privinți'a acelor'a se afla regresu, ori ba?

Nr. 73. În privinți'a legatului de la Gavriilu Fauru și soci'a sa Verónica nascuta Poenariu, comisiunea propune și

Sinodul îndruma Consistoriul ca în privinți'a legatului de 1485 fl. 61 cr., de la Gavriilu Fauru și soci'a sa Veronica nascuta Poenariu, se cêra de la epitropi'a Lipovei socota documentata despre ajutoarele impartite, și această socota s'o alature la raportul consistorialu.

Nr. 74. Cu privire la examinarea socotilor, comisiunea propune și

Sinodul iê scire cumca pentru examinarea socotilor bisericesci, Consistoriul a delaturatu pre licuidatori, și a însărcinatu érași pre protopresbiteri. Totodata se îndruma Consistoriul, ca daunele ce s'ar fi escatu în averile bisericesci se se restituie bisericeilor.

Nr. 75. La raportul epitropiei despre socotile monastirii Hodosiu-Bodrogu ce le-au asternutu archimandritulu monastirii, comisiunea epitropesca propune și

Sinodul îndruma Consistoriul, ca pre acea comisiunea consistoriala, ce au emis'o pentru censurarea socotilor de la monastirea Hodosiu-Bodrogu, se o constringa a-si implini câtu mai curundu această misiune.

Nr. 76. La raportul epitropiei despre socota venitelor și a speșelor foi „Lumina“, cumca această socota a fostu concrediuta redactiunei, éra redactiunea prezentand'o comisiunei, comisiunea a revediu'to, a constatat ca salariul redactorului nu s'a solvit, dreptu-ce propune

Sinodul iê la cunoscintia și incuviintiêza socotêl'a redactiunei „Lumina“, éra consistoriul se îndruma a respunde redactorului competent'i'a.

Nr. 77. Cu privire la proiectul comitetului parochialu din Aradu pentru redicarea unui edificiu pre locul de langa biseric'a catedrala, comisiunea propune și

Sinodul trimite acestu proiectu lu comisiunea sa finantiaria.

Nr. 78. Cu privire la acoperirea speșelor sinodului eparchialu actualu, a nume a viaticului și a diurnelor deputatilor, comisiunea recomanda propunerea epitropiei consistoriali, druptu-ce

Sinodul hotaresce ca speșele sinodali se se anticipe și escontenteze deocamdata din sumele ce stau epitropiei la dispozițiune în bani ga'ta, apoi sum'a acestor speșe se se introduca în bugetul anului 1873. ca speșele sinodului eparchialu.

Nr. 79. Comisiunea pentru censurarea raportului epitropiei consistoriali, incunoscintieza cumca a vediu'tu la Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu toate libelele despre sumele amintite ca elocate în cass'a de pastrare din Aradu, și cumca protocoalele și socotile epitropiei examinandu-le, le-a aflatu în ordine esemplaria și asia de buna, în câtu este silita a accentua această impregiurare spre laud'a referintelui respectiv; comisiunea epitropesca propune ca sinodul se dechiare toate socotile epitropiei de corecte și incuviintiate și se absolveze epitropi'a de ulterio'r'a responsabilitate, éra serguinti'a laudabile a referintelui epitropiei se o iee le cunoscintia.

Se primesce.

Nr. 80. Cu privire la bugetul Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, comisiunea propune și

Sinodul primesce bugetul Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, precum l'a propusu epitropi'a consistoriala, adeca în urmatoriulu chipu: a) salariu pentru 3 ferinti, câte 1200 fl; de totu 3600 fl; b) secretariulu con-

sistorialu salariu anualu 1200 fl; c) fiscalului consistorialu remuneratiune anuală 200 fl; d) la 3 cancelisti salariu anualu câte 300 fl, de totu 900 fl; e) pentru recușite de scrisu 200 fl; f) pentru diferite tiparituri 400 fl; g) servitoriulu cancelariei 120 fl; h) pentru lemne de incaldu 220 fl; i) repararea localitatii 200 fl; j) diurnele funtiunarilor, intemplantu-se în decursulu anului emisiuni oficiali 800 fl; l) spese neprevédute 500 fl. Sum'a intregului bugetu 8320 fl, di: optu mii, trei sute, și douê dieci de florini. Totodata se esprime nemarginit'a incredere în Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu, pre bas'a convingerii castigate că Prea Santi'a Sa totdeun'a a mai crutiatu din speșele incuviintiate.

Nr. 81. La observarea comisiunei pentru cencurarea socotilor epitropiei consistoriali, că acêst'a a facutu erogatiuni neprelimate și fora assignarea Consistoriului, Demetriu Bonciu propune și

Sinodul decide ca în venitoriu epitropi'a consistoriala se fie oprita a face spese neprelimate și fara assignarea Consistoriului.

Nr. 82. Presiedinti'a anuncia că membrulu sinodulu Florianu Varga, fiindu chiamatu cu telegrama la Pest'a în caus'a fondatiunei Gozdu-iane, i-a datu concediu.

Se iê la cunoscintia.

Nr. 83. Trecendu la desbaterea speciala a supr'a raportului epitropiei consistoriali din Oradea-Mare,—totu comisiunea opitropesca amintita incunoscintieza, cumca epitropi'a consistoriala din Orade, întru întielesulu îndrumarii sinodului din anul trecut Nr. 53., a facutu eietarea de 3 cr, de sufletu în favorulu fondului generalu diecesanu pre anii 1871. și 1872., că s'au eietatu pre 193.623 de suflete 11.617 fl. 38 cr., din care suma înșe, pre langa suficientulu zelu desvoltatu, nu s'a poiutu incassâ pana acum'a mai multu de câtu 641 fl 86 cr., remanendu restantia de pre 1871. și 1872. sum'a de 10.975 fl 52 cr., care suma, basandu-se pe promisiunile primite, spêra că o va incassâ în anul curinte. Comisiunea recomanda și

Sinodul iê la cunoscintia în sperantia că Consistoriulu diu Orade, sum'a restanta de 10975 fl 52 cr. o va incassâ în anul curinte pe sêm'a fondului generalu diecesanu.

Nr. 84. Cu privire la raportul epitropiei consistoriali din Orade despre incassarea speșelor sinodali din anii 1870—1872. cumca pre langa cea mai mare staruintia, din cauzele vitregitatii timpului presinte, nu a potutu incassâ mai multu de câtu 3 fl v. a. între cauzele ce impedează incassarea, enumera și aceea că în multe locuri lipsese chiar preotimei zelulu și voi'a de a capacita și îndemnâ poporulu la contribuere; în fine afla cu câte ca speșele sinodali atâtu din anii amintiti trecuti cari s'au manipulat separat, câtu și cele ale sinodului actualu, se se bage în bugetu. Comisiunea propune, și

Sinodul iê la cunoscintia raportulu epitropiei consistoriali din Orade, considerandu pedecile motivate ce s'au opusu incassării. Înșe totodata Consistoriulu din Orade se îndruma ca se folosésca ocașiunea cea mai deaprobe favorabila pentru incassarea restantiilor de spese sinodali pre anii 1870—1872, éra fatia de preutimea intardiatoria se pasiesca mai cu zelul și se conluere ca poporulu se devina deplinu informatu despre folosulu contribuiriilor în cauzele religiunarie.

Nr. 85. La acelu punctu alu raportului cumca speșele congresuali eietate în 1870., Consistoriulu din Orade nu le-a potutu inca incassâ, dar din speșele congresuale de mai nainte a remasu prisosintia de 146 fl 50 cr., Comisiunea epitropesca propune și

Sinodul decide ca speșele congresuale de pana acum, Consistoriulu din Orade se le incasseze în decursulu anului curinte, éra speșele congresului ce va se se tienă în 1873., se se induca în bugetulu anului curinte.

Nr. 86. La raportul Consistoriului din Orade că, conformu decisului sinodulu de sub nr. 55. din anul trecut a introdusu în biserici tassulu II. și alu III., înșe rezultatulu numai la anul viitoriu se va aretâ, — comisiunea propune și

Sinodul iê cunoscintia cumca consistoriulu din Orade a introdusu tassulu II. și alu III. în biserici, și la anul viitoriu ascêpta raportu despre rezultat.

Nr. 87. Fa dorința a Consistoriului din Orade, ca se i se astărna spre suprarevizuire socotile bisericesci după ce se vor censura prin comitetele parohiali, — comisiunea episcopescă propune și

Sinodul încuviințează ca socotile bisericesci, după ce se vor censura prin comitetele parohiali, se se subșterna Consistoriului pentru suprarevizuire, în considerațiune că în multe comune ar putea exista o necesitate pentru introducerea averilor bisericesci.

Nr. 88. La raportul episcopiei consistoriale din Orade, că spre ajutorarea comunelor bisericesci mai serace a primit de la Prea Sfinții Sa Domnului Episcopu 2600 fl., din care suma înseamnă împartită numai 150 fl., unei comune, era cea laltă suma este în cass'a de pastrare din Orade, comisiunea propune și

Sinodul îndruma Consistoriul din Oradea-mare, ca sum'a neîmpartită se o împarta comunelor lipsite, îndată ce vor putea areta că au făcut acordare pentru edificare, era la anul viitoriu se arete sinodului o specificațiune despre împartirea numitei sume.

Nr. 89. Întru efectuare deciziei sinodale nr. 58. din anul trecut, episcopii consistoriale din Orade asterne Conspectu despre fondatiunile bisericesci și școlare de pre teritoriului Consistoriului din Orade. — La ce, comisiunea episcopescă opinează și

Sinodul ie cunoscintia cumca pre teritoriul Consistoriului din Orade sunt următoarele fondatiuni:

1.	Fondatiunea Zsigaiana în Oradea-mare de	18.000 fl.—cr.
2.	" Fauru "	1.500 fl.—cr.
3.	" Rozsa "	840 fl.—cr.
4.	" Takácsi "	840 fl.—cr.
5.	" Ioanoviciu "	200 fl.—cr.
6.	" Cratiunu Papu "	200 fl.—cr.
7.	" Cassei de pastrare "	650 fl.—cr.
8.	" Lec'a în V. Velentie de	400 fl.—cr.
9.	" Cotesei Csáky în Apateuluung. de	1.700 fl.—cr.
10.	" Cheresigu de	260 fl.—cr.
11.	" Venter în Borodulu mare de	80 fl.—cr.
12.	" Nicolau Zsiga în Beiusiu de	4028 fl.—cr.
13.	" mai multor locuitori din Beiusiu de	950 fl.—cr.

Sum'a la începutu 19.640 fl. 50 cr. care suma cu finea anului 1872.; s'a urcatu la 48.939 fl. 38 cr. v. a. di: patru dieci și optu de mii, nouă sute, trei dieci și nouă de florini și 38 de cr.

Totodată Consistoriul din Orade se îndruma:

1. ca aceste fondatiuni se le induca între averile de cultu și de învetiamentu ale teritoriului seu;

2. ca în decursul anului curinte se scruteze și mai departe dacă se mai afla pe teritoriul seu și alte fondatiuni de însemnătate, și la anul viitoriu se le arete și pre acestea;

3. ca la sesiunea viitoria sinodala se reporteze specialu despre fiecare fondatiune, cumca din ce se cuprinde: din bani, realități, ori pretensiuni? la casul primu se raporteze despre elocare, era la casul alu doile și alu treile se reporteze: dacă realitățile sunt înscrise pe numit'a fondatiune, ori ba? respective dacă fondatiunile sunt asecurate, ori ba? recerandu necesitatea, se reporteze și despre aceea că, în câtu cade în competența Consistoriului se facă pașii necesari;

4. la sinodul viitoriu se produca socotele documentate specialu despre administrarea fiecărei fondatiuni.

Nr. 90. Aretandu episcopii Consistoriului oradanu rotociu-nulu despre speșele consistoriale din anul 1872., din care se vede că din bugetul aplaciatu de sinodu pe anul 1872. de 6090 fl 10 cr., — venitele au fostu 5755 fl 38 cr.; — speșele 5473 fl 42. — s'au crutiatu 550 fl. 1 1/2 cr., — a remasu neescontentatu 66 fl 66 1/2 cr. — în cass'a episcopiei la capetulu anului 1872. s'au aflatu 820 fl 70% cr; din partea comisiunei socotile aflandu-se de corecte, la propunerea acesteia

Sinodul încuviințează socotile și absolvéza episcopii de ulterioară răspundabilitate.

Nr. 91. Cu referinție la bugetul Consistoriului oradanu pre anul 1873., la care episcopii propune: a) a se face și pe anul 1873., eiectarea de 3 cr. de suțetu în folosul fondului generalu diocesanu, și b.) cumca în câtu episcopii Consistoriului din Oradea mare deocamdata nu are bani disponibili pentru escontențarea bugetului seu, speșele curinte se se acopera prin anticipare din fondurile ce stau sub administratiunea episcopiei Consistoriului din Aradu, — la recomandarea comisiunei

Sinodul decide: a) contribuțiunea de 3 cr. de suțetu, pre anul 1873. se nu se eiecteze, din motivele ce s'au adusu la punctulu analogu (Nr. 65. alu acestui protocolu) în raportul episcopiei Consistoriului din Aradu; b) se încuviințează cererea Consistoriului din Orade pentru anticipatiune de la episcopii consistoriala din Aradu.

Nr. 92. La bugetul Consistoriului din Orade, comisiunea observă că speșele sinodali și congresuali se vor ascerne împreună cu celea de la Aradu, apoi recomanda și

Sinodul primesce bugetul Consistoriului din Orade pre 1873., în următoarele pusețiuni:

I. Salariile personalului.

1.	salariulu presiedintelui	2000 fl. — cr.
2.	" referintelui.	1200 fl. — cr.
3.	" secretariului cons.	1200 fl. — cr.
4.	" fiscului consistor.	200 fl. — cr.
5.	" cancelistului	500 fl. — cr.
6.	" fiscului consistor. pe 1872.	66 fl. 66 cr.

II. Speșele de cancelaria.

1.	servitoriului salariu à 15 fl.	180 fl. — cr.
2.	lemn de încalditu	60 fl. — cr.
3.	tiparituri.	400 fl. — cr.
4.	papiru și altele	60 fl. — cr.
5.	luminarea	20 fl. — cr.
6.	instruirea cancelariei	50 fl. — cr.

III. Speșe de caletoria.

In suma	200 fl. — cr.
---------	---------------

IV. Speșele fondului instructu.

1.	contribuțiunea anuală	50 fl. — cr.
2.	asecurarea edificiului	15 fl. — cr.
3.	pentru repararea caselor	100 fl. — cr.

V. Speșe extraordinarie.

1.	adjuta la salariulu vicariului episcopescu	400 fl. — cr.
2.	pe trebuiri neprevădute	250 fl. — cr.

sum'a 6951 fl. 66 cr.

di: siese mii, nouă sute, cinci dieci și unulu de florini și 66 de cr.

Nr. 93. Referitoriu la punctulu din urma alu raportului episcopiei din Orade, că consistoriul n'a procuratu cass'a de feru, prescrisă în §. 133. din „Statutul Organicu,” — la propunerea comisiunei

Sinodul ie cunoscintia.

Acestu protocolu s'a cetitu și s'a autenticatu în a V. ședinția sinodala, ce s'a ținutu la 19. aprilu/1. maju 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopu-presiedinte.

Constantinu Gurbanu m. p. Notariu.

VARIETATI.

— Ministrulu de culte și de instructiune Augustinu Tréfort, în Aradu a facutu visita Prea Sfinției Sale Parințelui Episcopulu nostru, dandu asecurările și promisiunile cele mai îndestulătoare despre intențiunile și îngrijirile sale față cu biseric'a și școl'a. — A cercetatu înșocitu de consulu orasiului și alti funțiunari școl'a romaua din suburbiulu Pernéva, unde dlu învetiatoriu și asesoru consistorialu Petru Popoviciu n'a facutu onóre și a reportatu

recunoscinti'a ospetiloru. Instrumintele fizice si obiectele minerale dederă ansa invetiaceiloru se dovedesca cunoscintiele lor. Toti au recunoscutu că asia trebuie se fie scól'a — Din Orade ni se scrie că, între alte institute de invetiamentu a cercetatu ministrulu si scól'a romana din pia-tia, unde asisderia bravulu invetiatoriu si diaconu Georgiu Horvatu reportă recunoscinti'a ministrului si a numerosi-loru funtiunari ce-lu insociau.

* Dumineca in ^{29 Aprile}_{11 Maiu} a. c. la 5 ore d. m. se va tîenē a cincea prelegere publica in scól'a de langa biserica cate-drala. Cu acēsta ocaziune Teodoru Pelle teologu de anulu II. va vorbi despre originea limbei; apoi pe langa declama-tiuni se vor executa cantece natiunale in cuartetu si solo.

= Ioanu Stuart-Mill, scrietoriulu anglu, unulu dintre cu-getatorii cei mai puternici ai seclului nostru, a repausatu. Opurile lui despre logica, economi'a natiunala si despre poli-tica, sunt unu magazin bogatu de arme pentru cei ce vreu se lupte cu adeverulu in contr'a mintiunei, cu sciinti'a si cu invetiatur'a in contr'a ignorantiei si a intrigei. Nu este pre faci'a pamentului — indresnimu a dice — unu poporu ape-satu sēu o classe nedreptatita, fora ca se-si aiba publicistii si conducatorii sei cari se lupte, cu armele faurite de Stuart-Mill, se lupte in contr'a apesatoriloru, in contr'a celor'a ce facu nedreptatiri si foradelegi. Elu nu a creatu, ci mai ver-

tosu au adunatu productele calitative de la tōte genialitatile ce i-au premersu. Adunandu-le, le-au ordinaru. Pentru aceea opurile lui sunt, cum diseram, unu magazin de arme bine ascutite la despusetiunea celuia ce vrē se le manuesca in caus'a dreptatei. Republic'a literara i-a recunoscutu valōrea la tōte ocaziunile; l'a numitu podōb'a natiunei angliloru. Inse in practica erā altmîntre, cā prochiarnatu fiindu odata de candidat ca se fie alesu la parlamentu, elu a cadiutu la ale-gere chiar intr'unu cercu din Londra, cā a reesitu altulu care imprasciā bani. In alta biografia, ilu vedemu mai apoi membru alu parlamentului. Cine numai a suferitu sēu mai suferu o nedreptate politica, sociala sēu economica, si are consciinti'a acestei nedreptati de vrē se o scuture, — este detoriu se vina dreptu recunoscinti'a, a lacremā la sicriulu mortului mare, la sicriulu celuia cu logic'a ascutita, cu cugetele uriasie si cu inim'a neliniscita. Candu ore, opurile lui se vor traduce si in limb'a romanēscă? Au dōra noi nu avemu nici o suferintia, si prin urmare nu sentimu o lipsa de arm'a dreptatii? Era daca avemu ceva bine sēu ceva dreptate, nu este cu cale se se stirnesca in noi convingerea despre acēsta avere? — Fratii serbi ne-au intrecutu in acēsta privintia. Ei au serbesce pre Stuart-Mill; li l'au tradusu, acum 3-4 ani, junele principe Carageorgieviciu. — Dormi in pace, adormitule! convinsu cā cei ce au traitu casī Tine, aceia nu morul

= La Petruprole, imperatulu Germaniei a fostu primitu cu multa solenitate, — mai apoi va cercetā espsetiunea din Viena.

Comunicatiunea de pre caile de feru.

Vien'a - Pest'a.

Din Vien'a	plēca la 7 ore 55 min. dem. si 8 ore 25 m. sēra
Marchegy	" 9 " 42 " " " 10 " 11 " "
Pasionu	" 10 " 30 " " " 11 " 9 " "
Neuhäusel	" 1 " 28 " di'a " 2 " 17 " "
Ajunge in Aradu	" 4 " 55 " sēra " 6 " 6 " dem. "

Pest'a - Vien'a.

Din Pest'a	plēca la 9 ore 51 min. dem. si 9 ore 35 m. sēra
Neuhäusel	" 1 " 57 " di'a " 1 " 15 m. n.
Pasionu	" 4 " 48 " d. m. " 4 " 24 m. d.
Marchegy	" 5 " 53 " " " 5 " 6 " "
Ajunge in Vien'a	" 6 " 36 " " " 6 " 9 " "

Pest'a - Aradu.

Din Pest'a	plēca la 6 ore 5 min. sē. si 7 ore 30 min. dem.
Czeglid	" 9 " 5 " " " 10 " 18 m. d.
Solnocu	" 10 " 37 " " " 11 " 7 " di'a
Ciaba	" 3 " 30 " " " 2 " 1 " "
Chitihazu	" 4 " 17 " " " 3 " 32 " "
Curtisii	" 5 " 29 " " " 2 " 15 " "
Ajunge in Aradu	" 6 " 4 " " " 3 " 42 " dm

Aradu - Pest'a.

Din Aradu	plēca la 12 ore 52 min. di'a si 9 ore 4 m. sēra
Curticii	" 12 " 52 " " " 9 " 45 " "
Chitihazu	" 1 " 35 " " " 10 " 44 " "
Ciaba	" 2 " 10 " " " 11 " 41 " "
Solnocu	" 5 " 1 " d. m. " 4 " 17 " "
Ceglid	" 5 " 47 " " " 5 " 36 " "
Ajunge in Pest'ala	" 8 " 37 " sēra " 8 " 43 " "

Pest'a - Orade.

Din Pest'a	plēca la 6 ore 5 min. sē. si 7 ore 35 min. dem.
Ceglid	" 8 " 55 " " " 10 " 33 " "
Solnocu	" 9 " 58 " " " 11 " 22 " "
Püspök-ladány	" 1 " 15 m. n. " 2 " 35 " "
Ajunge in Oradela	" 4 " 45 " d. m. " 4 " 47 " "

Orade - Pest'a.

Din Orade	plēca la 11 ore 22 min. di'a si 9 ore 5 min. sēra
Püspök-ladány	" 2 " 25 " " " 12 " 37 " n.
Solnocu	" 4 " 46 " d. m. " 4 " 44 " d.
Ceglidu	" 5 " 32 " d. m. " 5 " 55 " s.
Ajunge in Pest'ala	" 8 " 37 " sēra " 8 " 47 " d.

Unu ramu pr'in Dobritinu si Carei la Satmare, si in deretru, comunicandu asisderia de dōue ori pre di.

Pest'a - Temisiór'a.

Din Pest'a	plēca la 5 ore 37 min. sē. si 7 ore 5 min. dem.
Czeglid	" 8 " 22 " " " 9 " 35 " "
Seghedinu	" 12 " 32 " " " 1 " 44 " d. m.
Serigu	" 12 " 50 " " " 1 " 59 " "
Orosamosiu	" 1 " 15 " " " 2 " 24 " "
Valeani	" 1 " 37 " " " 2 " 51 " "
Mocriinu	" 1 " 56 " " " 3 " 9 " "
Chichind'a M.	" 2 " 24 " " " 3 " 33 " "
Zimboli'a	" 2 " 58 " " " 4 " 7 " "
Ghorteamosiu	" 3 " 22 " " " 4 " 31 " "
Sacalos	" 3 " 45 " " " 4 " 54 " "
Ajunge in Temisiór'a	" 4 " 45 " deman. si la 5 " 9 " sēra

Temisiór'a - Pest'a.

Din Temisiór'a	plēca la 10 ore 41 min. n. si 9 ore 40 min. de.
Sacalazu	" 10 " 56 " " " 10 " 7 " "
Ghorteamosiu	" 11 " 19 " " " 11 " " " "
Zimboli'a	" 11 " 45 " " " 12 " 18 " di'a
Chichind'a M.	" 12 " 24 " " " 1 " 48 " "
Mocriinu	" 12 " 45 " " " 2 " 32 " "
Valeani	" 1 " — " " " 3 " 6 " "
Orosamosiu	" 1 " 19 " " " 3 " 44 " "
Serigu	" 1 " 48 " " " 4 " 38 " "
Seghedinu	" 4 " 42 " " " 5 " " " "
Ceglid	" 6 " 46 " d. " 5 " 47 " "
Ajunge in Pest'ala	" 9 " 10 " d. " 8 " 12 " "

Temisiór'a - Baziasiu.

Din Temisiór'a	plēca la 5 ore 32 min. s. si 8 ore 36 min. sēra
Siagu	" 5 " 56 " " " 9 " 12 " "
Jebeliu	" 6 " 12 " " " 9 " 59 " "
Det'a	" 6 " 41 " " " 11 " 7 " "
Moraviti'a	" 7 " 2 " " " 12 " 9 " n.
Versietiu	" 7 " 39 " " " 1 " 50 " "
Jasenov'a	" 8 " 14 " " " 3 " 35 " "
Beseric'a Alba	" 8 " 35 " " " 4 " 37 " "
Ajunge in Baziasiu	" 8 " 58 " " " 5 " 9 " d.

Baziasiu - Temisiór'a.

Din Baziasiu	plēca la 6 ore 30 min. s. si 8 ore 50 min. sēra
Beseric'a Alba	" 7 " 2 " " " 9 " 44 " "
Jasenov'a	" 7 " 41 " " " 11 " 26 " "
Versietiu	" 8 " 18 " " " 1 " 14 " n.
Moraviti'a	" 8 " 48 " " " 2 " 15 " "
Det'a	" 9 " 14 " " " 3 " 16 " "
Jebeliu	" 9 " 42 " " " 4 " 13 " "
Siagu	" 9 " 58 " " " 4 " 45 " "
Ajunge in Temisiór'a	" 10 " 21 " sēra " 5 " 23 " d.

Orade - Aradu.

Din Orade	plēca la 5 ore 5 min. s. si 7 ore 55 min. dem.
Lesiu	" 5 " 34 " " " 8 " 33 " "
Cet'a	" 5 " 54 " " " 9 " 9 " "
Salonta	" 6 " 23 " " " 10 " 13 " "
Juli'a	" 7 " 34 " " " 12 " 38 " "
Ciaba	" 3 " " " " " 2 " 1 " "
Chitihazu	" 4 " 17 " " " 2 " 32 " "
Curticii	" 5 " 29 " " " 3 " 15 " "
Ajunge in Aradu	" 6 " 4 " d. " 3 " 42 " "

Aradu - Orade.

Din Aradu	plēca la 12 ore 25 min. dem. si 9 ore 4 min. sē. r.
Curticii	" 12 " 52 " " " 9 " 45 " "
Chitihazu	" 1 " 35 " " " 10 " 44 " "
Ciaba	" 2 " 45 " " " 7 " " d. m.
Juli'a	" 4 " " " " " 8 " 20 " "
Salonta	" 6 " 13 " " " 9 " 39 " "
Cet'a	" 6 " 52 " " " 10 " 6 " "
Lesiu	" 7 " 17 " " " 10 " 28 " "
Ajunge in Oradela	" 7 " 55 " s. " 11 " " "

De la Orade la Aradu e bine a plēca demaneti'a, si de la Aradu la Orade di'a, fiindu cā trasurele de sēra remanu in Ciab'a mai multe ore, de ora ce comunica-tiunea de nōptea nu e regulatā pro asta linia.

Orade - Clusiu.

Din Orade	plēca la 4 ore 51 min. dem. si 5 ore 12 min. sē. r.
Tileagdu	" 6 " 31 m. d. si 6 " 6 m. s.
Alesdu	" 6 " 40 m. d. si 6 " 32 m. s.
Vadu	" 7 " 30 m. d. si 7 " 6 m. s.
Brate'a	" 8 " 26 m. d. si 7 " 39 m. s.
Ciuci'a	" 9 " 54 m. d. si 8 " 36 m. s.
B. Huiedinu	" 11 " 6. 29 m. d. si 9 " 31 m. s.
Ajunge in Clusiu	la 2 " 2 m. di'a si 11 " 6. 39 m. n.

Clusiu - Orade.

Din Clusiu	plēca la 4 ore 20 min. dem. si 11 ore 30 min. dem.
B. Huiedinu	" 6 " 38 m. d. si 2 " 6. 55 m. d.
Ciuci'a	" 7 " 38 m. d. si 4 " 6. 16 m. d.
Brate'a	" 8 " 29 m. d. si 5 " 6. 13 m. d.
Vadu	" 9 " 4 m. d. si 6 " 6. " m. d.
Alesdu	" 9 " 33 m. d. si 6 " 40 m. d.
Tileagdu	" 10 " 4 m. d. si 7 " 6. 17 m. d.
Ajunge in Oradela	10 " 56 m. d. si 8 " 6. 16 " s.

Aradu - Temisiór'a.

Din Aradu	plēca la 6 ore 24 m. dem. si 4 ore 5 m. dem.
" Ving'a	" 7 ó. 37 m. d. si 5 ó. 40 m. d.
" St. Andrei	" 8 ó. 35 m. d. si 6 ó. 55 m. d.
Ajunge in Tem. la	8 ó. 59 m. d. si 7 ó. 28 m. d.

Temisiór'a - Aradu.

Din Temisiór'a	plēca la 8 ore — m. dem. si 5 ore 30 min. sēra
St. Andrei	" 8 " 40 m. d. si 6 " 6. 7 m. s.
Ving'a	" 10 " 6. 18 m. d. si 7 " 6. 25 m. s.
Ajunge in Aradu	la 11 " 6. 52 m. d. si 8 " 6. 40 m. s.

Aradu - Alb'a Juli'.

Din Aradu	plēca la 6 ore 12 min. demanēti'a
Ghiorocu	" 6 " 54 min. " —
Paulisii	" 7 " 6 min. " —
Radn'a	" 7 " 24 min. " —
Conopu	" 7 " 53 min. " —
Berzov'a	" 8 " 15 min. " —
Soversinu	" 9 " 7 min. " —
Zamu	" 9 " 43 min. " —
Ilie	" 10 " 27 min. " —
Branisc'a	" 10 " 46 min. " —
Dev'a	" 11 " 16 min. " —
Oresti'a	" 12 " 21 min. " —
Vintiulu	" 1 " 25 min. " —
Ajunge in Alb'a Juli'a	la 1 " 45 min. demanēti'a

lb' Juli'a - Aradu.

Din Alb'a Juli'a	plēca la 4 ore 21 min. demanēti'a
Vintiulu de jos	" 4 " 54 min. " —
Oresti'a	" 5 " 49 min. " —
Dev'a	" 6 " 53 min. " —
Branisc'a	" 7 " 21 min. " —
Ilie	" 7 " 47 min. " —
Zamu	" 8 " 32 min. " —
Soversinu	" 9 " 12 min. " —
Berzov'a	" 9 " 58 min. " —
Conopu	" 10 " 15 min. " —
Radn'a	" 10 " 47 min. " —
Paulisii	" 10 " 59 min. " —
Ghiorocu	" 11 " 14 min. " —
Ajunge in Aradu	la 11 " 50 min. demanēti'a